

Сьогодні сапсанівці мають свої форму, шеврон, нашивку та інші відзнаки. Клуб має власний прапор. Розроблено знак для кращих сапсанівців, які протягом трьох років є членами клубу, мають відмінні показники у фізичному розвитку та навчанні, шляхетну поведінку, активну громадську позицію. Цей знак виготовлено з білого металу у формі меча на фоні сонячних променів. Він має назву «Ескалібур» (саме таку назву мав магічний меч у самого шляхетного з королів, легендарного миротворця – короля Артура) і носиться з лівого боку на грудях. Така зовнішня атрибутика є додатковим стимулом у вихованні справжніх людських якостей сапсанівця.

Сапсанівці неодноразово займали призові місця та отримали більше сотні дипломів у міських змаганнях з рукопашного бою серед спортивних клубів міста. Штаб клубу неодноразово виступав організатором відкритих міських змагань з рукопашного бою, в яких брали участь клуби зі всієї України.

У 2000 році за успіхи у підтриманні правопорядку у гуртожитках начальник міського відділу МВС України у Хмельницькій області нагородив «Сапсан» дипломом, а командира клубу Бучацького Мирослава – іменним наручним годинником. За допомогу у підтриманні правопорядку під час проведення різноманітних молодіжних акцій у місті, клуб неодноразово відзначався грамотами міськвиконкому.

У травні 2004 р. «Сапсан» на організованому обласною державною адміністрацією Хмельниччини та обласним науково-методичним центром культури і мистецтва конкурсі «Подільський Оскар» визнано одним із кращих молодіжних проєктів області. У травні 2006 р. у тому ж конкурсі він визнаний одним із кращих і дієвих органів студентського самоврядування області.

У листопаді 2008 року за вагомі здобутки у правових роботі та підтриманні правопорядку Міністр Юстиції України нагородив куратора клубу «Сапсан» – проректора з виховної роботи університету Заводовського Анатолія Анатолійовича Почесною відзнакою «За заслуги».

Магур Ніна Іванівна

начальник служби справах дітей Хмельницької обласної державної адміністрації

Захист дітей від жорстокості та насилля в сім'ї

Проблема насильства у сім'ї не є проблемою виключно України, насильство в сім'ї є проблемою будь-якого суспільства. Ця проблема існує як у державах з розвинутою економікою, так і у державах, де соціально-економічна якість життя багатьох громадян з багатьох показників знаходиться за межею бідності.

Результати соціологічних опитувань в Росії свідчать про те, що більшість жінок ставлять на перше місце проблему безпеки життя у сім'ї, тому що 20 – 30% вбивств відбувається в сім'ї.

Сімейні конфлікти і насильство в сім'ї виникають як в матеріально заможних сім'ях, так і в сім'ях з середнім і низьким достатком; як в освічених сім'ях, так і в малограмотних родин.

Насильство може відбуватись у будь-якій родині, і здійснювати насильство може будь-який член сім'ї. Але найчастіше, близько 85% випадків, жертвами насильства стають жінки, діти.

Показники, з яких тим чи іншим чином можна судити про наслідки проблем, пов'язаних з насильством в сім'ях з боку чоловіків (жінок) до жінок (чоловіків); з боку батьків до дітей; це:

- кількість розлучень, кількість неблагополучних сімей,
- кількість батьків, позбавлених батьківства,
- кількість соціальних дітей-сиріт при живих батьках,
- кількість неповних сімей.

Згідно з даними статистики за останні роки в Україні скорочується кількість шлюбів, які офіційно реєструються, з 9,5 до 5,5 шлюбів на 1000 осіб. Середній вік вступу в шлюб збільшується.

За останні 10 років в Україні майже вдвічі скоротився коефіцієнт шлюбності у вікових групах від 16 до 24 років. Зростає співвідношення кількості розлучень відносно шлюбів, з 40% у 1990 році до 59% у 2005 році.

Зміни, що зараз відбуваються в українському суспільстві, загострили і усі сімейні проблеми. Сім'я, як структурний елемент суспільства, відчула зміни норм культури і моралі саме через соціально-економічні проблеми. Державна криза стала кризою для багатьох сімей, часто руйнівною через сімейні конфлікти, насильство і неспроможність адаптуватись у нових соціально-економічних умовах.

Насильство у сім'ї виходить за рамки сім'ї і трансформується у суспільстві у вигляді негативних явищ: появою безпритульних, алкоголіків, наркоманів, веде до збільшення кількості працездатних і безробітних.

Домашнє насильство, крім особистих та соціальних наслідків, викликає великі економічні втрати (на медичне обслуговування, психологічну допомогу, невиходи на роботу).

Вибуховому зростанню насильства в сім'ї, яке набуло гостроти за останні роки сприяють такі фактори:

- правова і економічна безграмотність населення на перехідному періоді,
- «сексуальна» революція, яка пропонує нове ставлення подружжя до сексу і секс-бізнесу;
- майнова залежність та нерівні права в розподілі і доступі до ресурсів взагалі,
- проблема зайнятості працездатного населення (як чоловіків, так і жінок);
- пропаганда засобами масової інформації насильницької культури в боротьбі за будь-які ресурси.

Загалом в Україні на сьогодні на обліку в органах внутрішніх справ України:

- за жорстоке поводження з дітьми знаходиться понад **80 тис.** сімей, в яких проживає понад **110 тис.** дітей. **44%** батьків не знають інших методів виховання ніж побиття дитини за провини. Найбільш поширеними в сімейних стосунках є психологічне насильство: грубість (**48%**), приниження одне одного (**14%**), а також фізичне насильство, зокрема – побиття (6%). Грубість у взаєминах сприймається більшістю чоловіків і жінок як норма сімейного спілкування.

Всі ці факти свідчать про те, що в державі повинна діяти комплексна програма системного багатовимірного запобігання домашньому насильству, створюючи у суспільному середовищі негативне ставлення до такої поведінки.

Для організації необхідної допомоги особам, які стали жертвами насилля в сім'ї, створено банк даних про місцеві організації та установи, які працюють у напрямку надання допомоги особам, які стали жертвами насилля в сім'ї. В області з цих питань працює 3 громадських організацій та 3 установи.

У 2008 році центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді для здійснення діагностування сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах проведено паспортизацію 3812 неблагополучних сімей, проінспектовано 2084 сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Під соціальним супроводом центрів СССДМ перебуває 1073 таких сім'ї, знято з супроводу – у 2008 році – 420 сімей. З них: з позитивним результатом – 297, без досягнення позитивного результату – 90, у зв'язку зі зміною місця проживання – 33.

Зідно з даними управління громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України в Хмельницькій області протягом 2008 року на обліку перебувало 2420 осіб, які вчинили насильство в сім'ї. З них 2355 осіб було поставлено на профілактичний облік. В тому числі за: фізичне насильство – 566, психологічне – 1772, економічне – 17. Винесено 2673 офіційних застереження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї та 258 захисних приписів. 2878 осіб притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення ст. 173-2 КупАП. Із загальної кількості осіб, які вчинили насильство в сім'ї жінки – 104, чоловіки – 2315, неповнолітні – 1.

В результаті вжитих цілеспрямованих заходів під час проведення цільових рейдів виявлено та поставлено на облік 1076 дорослих осіб, які мають негативний вплив на підлітків (у 2007 році – 714), а також 886 неблагополучних сімей, в яких виховуються неповнолітні діти (у 2007 році – 672). Посилено адміністративний вплив на батьків, які не виконують обов'язків по вихованню дітей. За 12 місяців 2008 року складено 823 адмінпротоколи за ст. 184 КУпАП проти 813 у 2007 році.

За час проведення заходів працівниками КМСД та ДІМ відвідано близько 1500 неблагополучних сімей, за період операції лише на облік у КМСД додатково поставлено 77 таких родин, під час обстежень вилучено 25 дітей та оформлено 29 матеріалів на позбавлення батьківських прав.

Окрім того, складено близько 200 адміністративних протоколів відносно членів неблагополучних сімей, зокрема, 98 – за ст.184 КУпАП, 8 – за ст. 180 КУпАП, 26 – за ст. 173-2

КУпАП, зібрано матеріали на порушення 6 кримінальних справ за ст.166 КК України та 1 – за ст.304 КК України.

Для надання допомоги дітям, які можуть стати, або стали жертвами насильства в сім'ї в області діють:

- притулок для дітей служби у справах дітей облдержадміністрації, протягом 2008 року перебувало 251 дитина, з них: 151 хлопчик і 100 дівчатка. Основними завданнями притулку є: соціальний захист позбавлених сімейного виховання дітей, які опинилися в складних житлово-побутових умовах, залишили навчальні заклади, створення належних житлово-побутових і психолого-педагогічних умов для забезпечення нормальної життєдіяльності дітей, надання їм можливості для навчання, праці та змістовного дозвілля. Для забезпечення його діяльності з обласного бюджету виділено 1315600 грн.

- центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Щасливе дитинство» м. Полонне. В умовах центру надається дітям комплексна соціальна, психологічна, педагогічна, медична, правова та інші види допомог. Протягом 2008 року в центрі перебувало 23 вихованці, з них: 16 – віком від 7 до 14 років і 7 – віком від 15 до 18 років. Для забезпечення діяльності центру з обласного бюджету виділено 572,400 тис. грн..

З метою підвищення поінформованості серед населення про стан проблеми насильства в області з 25 листопада по 10 грудня 2008 року відбулась щорічна акція «16 днів проти насильства». В ході акції :

- у загальноосвітніх навчальних закладах проведено виховні години на тему: «Як не стати жертвою насилля» (Деражнянський р-н), «Попередження насильства в сім'ї» та «Гендерна дискримінація» (Білогірський р-н), «Домашнє насилля» (Дунаєвецький р-н). З учнями старших класів проводились різні тематичні тренінги : «Захист прав та інтересів постраждалих від торгівлі людьми» (м. Нетішин), «Моя роль у запобіганні виникнення конфліктів в сім'ї», «Насильство... Як жити з проблемою?» (м. Хмельницький), відео – лекторії : «Жертви мовчання» (Кам'янець – Подільський р-н), «Ми різні ,але ми – рівні!» (Чемеровецький р-н), «Як запобігти насильству над собою» (м. Хмельницький), а також розроблено та розповсюджено по навчальних закладах методичну літературу щодо запобігання торгівлі людьми, інформаційні буклети, спрямовані проти насильства і гендерної дискримінації. Відбулися конкурси стінгазет у навчальних закладах на тему «Ми проти насильства», дитячого малюнка «За світ без насильства» (м. Нетішин), виставка малюнків «Насильство очима дітей» (м. Хмельницький);

- для студентів ВУЗів було проведено лекції „Ваша безпека у ваших руках», „Як запобігти насильству над собою», „Моя роль у запобіганні виникнення конфліктів у сім'ї», тренінгові заняття зі студентською молоддю „Насильство... Як жити з проблемою», „Як запобігти насильству в сім'ї».

Спільно громадською організацією «Есперо», Хмельницьким обласним благодійним фондом «Карітас», обласною громадською організацією Подільський центр „Гендерна рада» у 16 районах та містах області проведено 27 семінарів – тренінгів «Запобігання торгівлі людьми», «Попередження насильства в сім'ї». У заходах взяли участь дільничні інспектори РВ УМВС, працівники центрів зайнятості, служб у справах дітей, районних та селищних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, психологи і заступники директорів загальноосвітніх закладів.

Хід акції висвітлено в місцевих та районних засобах масової інформації : в газетах «Час молоді» (м. Нетішин), «Вперед», «Шкільний світ» (Ярмолинецький р-н), «Новий шлях» (Полонський р-н) та в телепередачах на каналах «Муніципальна телерадіокомпанія «Місто»» та ТРК «Поділля -Центр».

Список використаних джерел:

1. Афанасьєва Т.М. Семья. – М.: Просвещение, 1985. – 224 с.
2. Верещагина Н.Г. Формирование нравственных основ семейной жизни у старшеклассников.: Дис. ... канд. Пед. Наук. – Алма-Ата.1973. – 213 с.
3. Звіт про роботу служби у справах дітей Хмельницької ОДА за 2008 рік. 11 с.
4. Лысваков А.А. Проблема личного примера и авторитета родителей в воспитании детей: Автореф. Дис. ... канд. пед. наук. – М., 2003. – 29 с.
5. Максимович О.М., Постовий В.Г. Особливості виховання дітей із розлучених сімей. – Київ. 2004.- 139 с.
6. Сімейний кодекс України / науково-практичний коментар. – К.: Видавничий дім. – 528 с.